

ISSN 1896-544X

BIULETYN CZĘSTOCHOWSKIEGO KOŁA ENTOMOLOGICZNEGO

Częstochowa

Nr 5 11/2006

TREŚĆ – CONTENTS

	str.
KOŚCIELNY TOMASZ: Badania nad kusakowatymi Wyżyny Krakowsko – Wieluńskiej (Coleoptera, Staphylinidae). Część III. Studies on the Staphylinids of Krakowsko – Wieluńska Upland (Coleoptera, Staphylinidae). Part III.	3
KLASIŃSKI JAROSŁAW: Chrząszcze (Coleoptera) rezerwatu leśnego „Zielona Góra” w Jurajskim Parku Krajobrazowym. Część II. The beetles (Coleoptera) of Zielona Góra Forestreserve of the Jurajski Landscape Parc. Part II.	4
MINKINA ŁUKASZ: Materiały do poznania ryjkowców (Coleoptera, Curculionoidea) okolic Częstochowy. Materials to meeting of weevils (Coleoptera, Curculionoidea) the neighbourhoods of Czestochowa	8
KLASIŃSKI JAROSŁAW: Udana introdukcja <i>Speonomus hydrophilus</i> (JEANNEL, 1908) (Col.: Bathysciidae) w jaskiniach Gór Towarnych. Successful intoduction <i>Speonomus hydrophilus</i> (JEANNEL, 1908) (Col.: Bathysciidae) in caves of Towarne Mountains.	11
KLASIŃSKI ADAM: Sówkowate (Lepidoptera, Noctuidae) Częstochowy i okolic. Część II. The Noctuid Moths (Lepidoptera, Noctuidae) of Czestochowa and in the neighbourhoods. Part II.....	12

Krótkie doniesienia - Short communications

DZIOŃEK PAWEŁ: Gatunki z rodzaju <i>Meloe</i> LINNAEUS, 1758, (Coloptera, Meloidae) okolic CZĘSTOCHOWY. Species from genus <i>Meloe</i> LINNAEUS, 1758, (Coloptera, Meloidae) the neighbourhoods of Czestochowa	16
MINKINA ŁUKASZ: Nowe dane o występowaniu <i>Cassida murraea</i> LINNAEUS, 1767, (Coloptera, Chrysomelidae), oraz <i>Lixus myargi</i> OLIVIER, 1807, (Coloptera, Curculiodae) w okolicach Częstochowy. New data about occurence <i>Cassida murraea</i> LINNAEUS, 1767, (Coloptera, Chrysomelidae), <i>Lixus myargi</i> OLIVIER, 1807, (Coloptera, Curculiodae) in neighbourhoods of Czestochowa	18
Owady na papier przelane	18

Na łamach biuletynu mogą znaleźć się wszelkie istotne informacje, dotyczące fauny terenu Częstochowskiego oraz całej Polski

**Badania nad kusakowatymi Wyżyny Krakowsko – Wieluńskiej
(Coleoptera, Staphylinidae). Część III.
Studies on the staphylinids of Krakowsko – Wieluńska Upland
(Coleoptera, Staphylinidae). Part III.**

Kościelny Tomasz, ul. Śląska 145, PL, 42 – 274 Konopiska.
e-mail: tomstenus@go2.pl

ABSTRACT: The work is continuation of the author's investigations (Kościelny 2003, 2005) over Staphylinidae of Krakowsko – Wieluńska Upland. It in publication was showed 12 species from tribe Staphylinini.

KEY WORDS: Coleoptera, Staphylinidae, Staphylinini, faunistic, Krakowsko–Wieluńska Upland, Poland.

Praca jest kontynuacją badań autora (Kościelny, 2003, 2005) nad kusakowatymi Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej. Przedstawia wyniki badań faunistycznych nad przedstawicielami plemienia Staphylinini.

Materiał wykorzystany w publikacji odłowiono w latach 1993-2002, wykazując 12 gatunków, głównie w części północno-zachodniej części Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej. Wykorzystano również okazy odłowione i przekazane przez kolegę J. Kłasińskiego.

Systematykę plemienia Staphylinini przyjęto wg Löbla i Smetany (2004).

Rozmieszczenie badanych gatunków w Palearktyce omawiają publikacje: Smetana (1956, 1959), Szujewski (1980), Smetana i Davies (2000), Herman (2001), Löbl i Smetana (2004).

Podział Polski na krainy fizjograficzne, przyjęto za Kondrackim (1998).

Materiały dowodowe znajdują się w zbiorze autora.

Wykaz stanowisk: Cz – Częstochowa [CB 72], D – Dębowiec k. Choronia [CB 72], Gr. – K - Góra Kokocówka k. Częstochowy [CB 73], J – Jaskrów k. Mirowa [CB 73], Kn – Konopiska k. Częstochowy [CB 62], Kr – Kręciwik k. Częstochowy [CB 72], Ku – Kusięta k. Olsztyna [CB 73], M – Mirów k. Częstochowy [CB 73], Pt. – Z – Potok Złoty k. Janowa [CB 92], Ra – Raków k. Częstochowy [CB 73], Si. - M. – Siedlec Mirowski k. Mirowa [CB 73], So. - G. – Sokole Góry k. Olsztyna [CB 72], Sr – Srocko k. Mstowa [CB 83], Z – Zawodzie k. Częstochowy [CB 72], Zr – Zrębice k. Janowa [CB 82].

Wykaz gatunków:

Dinothenarus (Dinothenatus) pubescens (DE GEER)	Kn, Zr
Dinothenarus (Parabemus) fossor (SCOP.)	Kn, Ku, M, So.- G
Platydracus (Platydracus) stercorarius (OLIV.)	Kn
Staphylinus erythropterus (L.)	J, Kn, Kr, Ku, M
Ocypus (Matidus) nitens nitens (SCHRANK)	Cz, Ku, M, Pt.–Z, Ra, Z,
Ocypus (Pseudocypus) fuscatus (GRAV.)	D, Kn, M, Sr

Ocypus (Pseudocypus) aeneocephalus (DE GEER)	Kn
Tasgius (Rayacheila) melanarius (HEER)	Kn
Emus hirtus (L.)	Kn, Si.-M
Ontholestes tessellatus (FOURCR.)	Gr.- K, Kn, Kr
Ontholestes murinus (L.)	Cz, Kn
Creophilus maxillosus (L.)	Kn

Literatura

- Herman H. L., 2001. Catalog of the Staphylinidae (Insecta: Coleoptera) 1758 to the end of the Second Millenium. IV. Staphylinidae Group (Part 1). Bull. of the American Mus. Nat. Hist. Nr 264: 1807 - 2440.**
- Kondracki J., 1998. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa: 441 ss.**
- Kościelny T., 2003. Badania nad kusakowatymi Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (Coleoptera, Staphylinidae). Część I. Acta ent. siles. 9 – 10, (2001-2002): 61 – 65.**
- Kościelny T., 2005. Badania nad kusakowatymi Wyżyny Krakowsko – Wieluńskiej (Coleoptera, Staphylinidae). Część II. Biul. częstochowskiego koła ent. Nr 3/09: 3 – 8.**
- Löbl I., Smetana A, (editors), 2004, Catalogue of Palearctic Coleoptera, vol. 2, Hydrophiloidea - Histeroidea - Staphylinoidea. Apollo Books, Stenstrup: 918 ss.**
- Smetana A., 1956. Die mitteleuropaischen Arten der Gattung Ontholestes GGLB. (Coleoptera, Staphylinidae). Act. Ent. Musei Nationalis Pragae 30 (1955): 283 – 289.**
- Smetana A., 1959. The Palearctic, Oriental and Nearctic species of the genus Ontholestes GGLB. (Col., Staphylinidae). Act. Ent. Musei Nationalis Pragae 33: 393 – 412.**
- Smetana A., Davies A., 2000. Reclassification of the North Temperate Taxa Associated with Staphylinus Sensu Lato, Including Comments on Relevant Subtribes of Staphylinini (Coleoptera: Staphylinidae). American Mus. of Nat. Hist. 3287: 88 ss., 159 figs.**
- Szujecki A., 1980. Kusakowate – Staphylinidae, kusaki – Staphylininae. Klucze do oznaczania owadów Polski. Warszawa – Wrocław, XIX, 24e: 1 - 164.**

Chrzaszczce (Coleoptera) rezerwatu leśnego „Zielona Góra” w Jurajskim Parku Krajobrazowym. Część II. The beetles (Coleoptera) of „Zielona Góra” Forestreserve of the Jurajski Landscape Parc. Part II.

Klasiński Jarosław, ul. Rückemanna 19 m. 32, PL, 42-207 Częstochowa.

ABSTRACT: 38 species of the family Cerambycidae and 36 species of the superfamily Scarabaeoidea were found in the „Zielona Góra” Forestreserve in Jurajski Landscape Parc.

KEY WORDS: Coleoptera, Cerambycidae, Scarabaeoidea, faunistic, Zielona Góra Forestreserve, Poland.

WSTĘP

Praca ta jest kontynuacją wcześniejszych badań rezerwatu leśnego „Zielona Góra”. Poprzednio autor zajmował się rodziną biegaczowatych (Carabidae), (Klasiński, 2005). Celem badań jest poznanie składu fauny chrząszczy, tego słabo zbadanego rezerwatu (HEREŻNIAK, 2002), (MARKIEWICZ, 1993).

MATERIAŁY I METODY

W okresie od wiosny do późnej jesieni 2006 roku, autor zebrał około 100 egzemplarzy chrząszczy kózkowatych i podobną ilość chrząszczy żukowatych. Materiał pozyskany został podczas dwudziestu jednodniowych odłowów. Stosowano czerpakowanie, połów siatką owadów w locie, przepatrywanie kwiatostanów, flotację odchodów zwierzęcych i hodowlę z zebranych fragmentów roślin.

Metodę połowu zaznaczono w wykazie gatunków.

WNIOSKI

Zebrany materiał, zarówno jakościowo jak ilościowo, wskazuje na duże bogactwo biologiczne rezerwatu. Wśród kózkowatych na 38 zebranych gatunków 9 nie odławiano w okolicznych lasach. Dalsze 10 występuje w bardzo ograniczonej liczbie.

Wśród żuków, tylko *Protaecia lugubris* (Herbst), oraz *Geotrupes mutator* (Marsh.), należą do bardzo nielicznie i lokalnie występujących owadów.

WYKAZ GATUNKÓW

Cerambycidae

Gatunek (Species)	Metoda połowu
<i>Prionus coriarius</i> (L., 1758)	Z
<i>Phymatodes testaceus</i> (L., 1758)	D
<i>Anaglyptus mysticus</i> (L., 1758)	K
<i>Molorchus minor</i> (L., 1758)	K
<i>M. umbellatarum</i> (SCHREB., 1759)	K
<i>Allosterna tabacicolor</i> (DE GEER, 1775)	K
<i>Spondylis buprestoides</i> (L., 1758)	L
<i>Plagionotus arcuatus</i> (L., 1758)	D
<i>Rhagium mordax</i> (DE GEER, 1775)	D
<i>Rh. inquisitor</i> (L., 1758)	D
<i>Rh. bifasciatum</i> (F., 1775)	D
<i>Archopalus rusticus</i> (L., 1758)	D
<i>Rutpela maculata</i> (PODA, 1761)	K
<i>Stenurella bifasciata</i> (MULL., 1776)	K
<i>S. nigra</i> (L., 1758)	K
<i>S. melanura</i> (L., 1758)	K
<i>Leptura aethiops</i> (PODA, 1761)	K

L. quadrifasciata (L., 1758)	K
Anastrangalia sanguinolenta (L., 1761)	K
Corymbia rubra (L., 1758)	K
Anoplodera sexguttata (F., 1775)	K
Pseudovadonia livida (F., 1776)	K
Grammoptera abdominalis (STEPH., 1831)	K
G. ruficornis (F., 1781)	K, CZ
Strangalia attenuata (L., 1758)	K
Phytoecia coerulescens (SCOP., 1763)	K, CZ
Acanthocinus aedilis (L., 1758)	D
Monochamus galloprovincialis (OL., 1795)	D
Agapanthia villosiviridescens (DE GEER, 1775)	CZ
Pogonocherus decoratus (FAIRM., 1855)	H
P. hispidulus (L., 1758)	CZ
Leiopus nebulosus (L., 1758)	CZ
L. punctulatus (PAYK., 1800)	CZ
Saperda populnea (L., 1758)	CZ
S. carcharias (L., 1761)	D
Oberea linearis (L., 1761)	CZ
O. erythrocephala (SCHR., 1776)	CZ
Tetrops preusta (L., 1776)	CZ

SCARABAEOIDEA

Geotrupidae

Geotrupes vernalis (L., 1758)	P
G. stercorarius (L., 1758)	P
G. stercorosus (SCRIBA, 1791)	P
G. spiniger (MARSH., 1802)	P
G. mutator (MARSH., 1802)	P

Scarabaeidae

Hoplia gramminicola (F., 1792)	Z
Oxythyrea funesta (PODA, 1761)	K
Cetonia aurata (L., 1758)	K
Epicometis hirta (PODA, 1761)	K
Protaecia metalica (HERBST, 1782)	K
P. lugubris (HERBST, 1780)	K, D
Copris lunaris (L., 1758)	O
Onthophagus coenobita (HERBST, 1783)	O
O. nuchicornis (L., 1758)	O
O. ovatus (L., 1767)	O
Valgus hemipterus (L., 1758)	Z
Phyllopertha horticola (L., 1758)	CZ
Anisoplia segetum (HERBST, 1783)	CZ
Anomala dubia (SCOP., 1763)	CZ
Maladera holoserica (SCOP., 1772)	Z

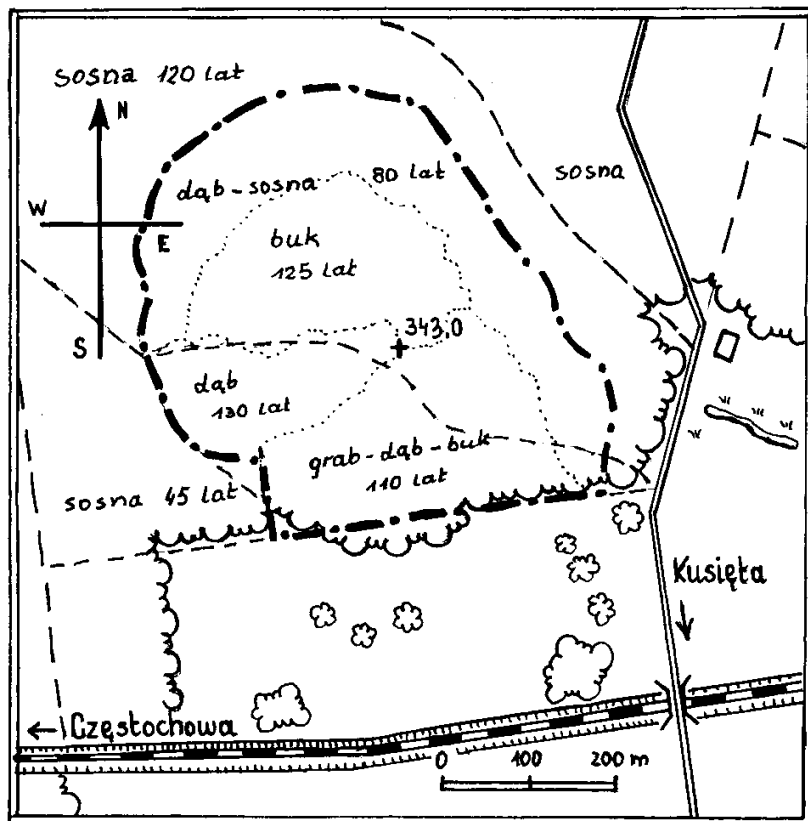
<i>Serica brunnea</i> (L., 1758)	Z
<i>Homaloplia ruricola</i> (F., 1775)	CZ
<i>Aphodius sordidus</i> (F., 1775)	O
<i>A. rufipes</i> (L., 1758)	O
<i>A. putridus</i> (HERBST, 1789)	O
<i>A. granarius</i> (L., 1767)	O
<i>A. distinctus</i> (MULL., 1776)	O
<i>A. fimetarius</i> (L., 1758)	O
<i>A. fossor</i> (L., 1758)	O
<i>A. haemorrhoidalis</i> (L., 1758)	O
<i>A. prodromus</i> (BRAHM, 1790)	O
<i>Oxyomus silvestris</i> (SCOP., 1763)	O

Melolonthidae

<i>Polyphylla fullo</i> (L., 1758)	L
<i>Melolontha melolontha</i> (L., 1758)	Z, CZ
<i>Malolontha hippocastani</i> (F., 1801)	Z, L
<i>Rhisotrogus solstitialis</i> (L., 1758)	Z, L

Objaśnienia skrótów: D – na pniach, kłodach, H – hodowla, K – na kwiatach, L – w locie, O – w odchodach, P – na padlinie, Z – na ziemi, CZ – czerpakiem.

Szkic terenowy

Rezerwat leśny „Zielona Góra”

— · — · — · — · — granica rezerwatu

LITERATURA

Hereźniak J., 2002. Rezerwaty przyrody ziemi częstochowskiej. Studium przyrodniczo – historyczne. Zarząd Okręgu LOP w Częstochowie, ss. 300.

Klasiński J., 2005. Chrząszcze (Coleoptera) rezerwatu leśnego Zielona Góra w Jurajskim Parku Krajobrazowym. Część I. Biegaczowate (Carabidae). Biul. częstochowskiego koła ent. Nr 3: 9-10.

Markiewicz J., 1993. Świat zwierząt. [w:] Krysiak J., B. Markiewicz J., Skrzypczyk S. Przyroda województwa częstochowskiego ZW LOP w Częstochowie: 53 –82.

Materiały do poznania ryjkowców (Coleoptera, Curculionoidea) okolic Częstochowy.

Materials to meeting of weevils (Coleoptera, Curculionoidea) the neighbourhoods of Czestochowa.

Minkina Łukasz, ul. Targowa 48, PL, 42-274 Nierada.

ABSTRACT: The autor represents in neighbourhoods of Czestochowa the results of investigations over weevil. The Apionidae and Curculionidae in draught six years of investigations were showed 76 species from families.

KEY WORDS: Coleoptera, Curculionoidea, Apionidae, Curculionidae, faunistic, Krakowsko-Wieluńska Upland, Poland.

Teren badań

Terenem badań były okolice wsi: Nierada [CB62], Rększowice [CB62], Młynek [CB62] i Michałów [CB62].

Główne typy badanych środowisk to:

- las sosnowy,
- las mieszany, głównie z młodnikami brzoźowymi,
- teren przejściowy między lasem mieszanym a łąką,
- łąka z dużą ilością podmokłych miejsc.

Materiały i metody

Badania prowadzono w latach 2000-2006. Zebrano 231 okazów, wykazując 76 gatunków. Chrząszcze zbierano w okresie od marca do października, każdego roku.

Maksimum występowania większości gatunków przypadał na maj, lub czerwiec.

Przy zbieraniu okazów stosowano: czerpakowanie niskiej roślinności, przeglądanie roślinności zielnej, przeglądanie drewna sągowego, otrząsanie z drzew.

Wykaz gatunków z omawianych rodzin na terenie kraju, przedstawia Wanat (2005).

Wyniki

A–las sosnowy, B-las mieszany,
C–teren przejściowy między lasem mieszanym, a łąką, E–łąka,
1-nie występuje, 2-rzadki, 3-niezbyt pospolity, 4-pospolity, 5-masowy.

Lp.	Nazwa gatunkowa (Species)	Środowiska (Habites)			
		A	B	C	D
1.	<i>Rhynchites bachcus</i> (Linnaeus, 1758).	1	2	2	1
2.	<i>Byctiscus betulae</i> (Linnaeus, 1758).	1	5	4	1
3.	<i>Byctiscus populi</i> (Linnaeus, 1758).	1	1	2	1
4.	<i>Deporaus betulae</i> (Linnaeus, 1758).	1	4	4	1
5.	<i>Attelabus nitens</i> (Scopoli, 1763).	1	2	1	1
6.	<i>Apoderus coryli</i> (Linnaeus, 1758).	1	5	4	1
7.	<i>Apion cruentatum</i> Walton, 1844.	Łapane we wszystkich środowiskach w podobnej ilości Fished in all enviroments			
8.	<i>Apion curtirostre</i> Germar, 1817.				
9.	<i>Apion aeneum</i> (Fabricius, 1775).				
10.	<i>Apion fuscirostre</i> (Fabricius, 1775).				
11.	<i>Apion minimum</i> Herbst, 1797.				
12.	<i>Apion cerdo</i> Gerstaecker, 1854.				
13.	<i>Apion subulatum</i> Kirby, 1808.				
14.	<i>Apion astragali</i> (Paykull, 1800).				
15.	<i>Apion apricans</i> Herbst, 1797.				
16.	<i>Apion millum</i> Bach, 1854.				
17.	<i>Apion ononicola</i> Bach, 1854.				
18.	<i>Otiorhynchus multipunctatus</i> (Fabricius, 1792).	2	1	1	1
19.	<i>Otiorhynchus niger</i> (Fabricius, 1775).	4	1	1	1
20.	<i>Otiorhynchus raucus</i> (Fabricius, 1776).	1	2	2	1
21.	<i>Otiorhynchus ovatus</i> (Linnaeus, 1758).	5	5	5	2
22.	<i>Phyllobius calcaratus</i> (Fabricius, 1792).	1	1	3	4
23.	<i>Phyllobius oblongus</i> (Linnaeus, 1758).	5	2	2	1
24.	<i>Phyllobius arborator</i> (Herbst, 1797).	1	1	2	4
25.	<i>Phyllobius maculicornis</i> Germar, 1824.	1	2	2	1
26.	<i>Phyllobius urticae</i> (De Geer, 1775).	1	1	2	5
27.	<i>Phyllobius argentatus</i> (Linnaeus, 1758).	1	2	2	1
28.	<i>Phyllobius betulae</i> (Fabricius, 1792).	1	1	2	5
29.	<i>Phyllobius piri</i> (Linnaeus, 1758).	4	4	4	1
30.	<i>Trachyploeus bifoveolatus</i> (Beck, 1817).	1	1	2	1
31.	<i>Polydrosus cervinus</i> (Linnaeus, 1758).	5	5	5	1
32.	<i>Polydrosus impressifrons</i> (Gyllenhal, 1834).	2	1	1	1
33.	<i>Polydrosus picus</i> (Fabricius, 1792).	4	3	2	1
34.	<i>Polydrosus sericeus</i> (Schaller, 1783).	2	2	3	1
35.	<i>Scythropus mustela</i> (Herbst, 1797).	2	2	1	1
36.	<i>Brachyderes incanus</i> (Linnaeus, 1758).	5	5	5	1
37.	<i>Strophosomus capitatus</i> (De Geer, 1775).	5	5	5	1

38.	<i>Strophosomus melanogrammus</i> (Forster, 1771).	2	3	4	1
39.	<i>Strophosomus faber</i> (Herbst, 1784).	5	4	4	1
40.	<i>Sitona cylindricollis</i> (Fahraeus, 1840).	2	2	2	1
41.	<i>Sitona hispidulus</i> (Fabricius, 1776).	2	2	3	1
42.	<i>Sitona humeralis</i> Stephens, 1831.	4	4	3	1
43.	<i>Sitona lineata</i> (Linnaeus, 1758).	2	2	1	1
44.	<i>Sitona longula</i> Gyllenhal, 1834.	2	2	2	1
45.	<i>Chlorophanus viridis</i> (Linnaeus, 1758).	3	3	4	3
46.	<i>Cleonus piger</i> (Scopoli, 1763).	1	2	3	4
47.	<i>Lixus myagri</i> Olivier, 1807.	1	1	1	2
48.	<i>Lixus algirus</i> (Linnaeus, 1758).	1	1	2	4
49.	<i>Larinus sturnus</i> (Schaller, 1783).	1	1	2	5
50.	<i>Rhinocyllus conicus</i> (Frälich, 1792).	1	1	4	5
51.	<i>Dorytomus longimanus</i> (Forster, 1771).	1	1	2	1
52.	<i>Anthonomus pedicularius</i> (Linnaeus, 1758).	1	2	2	1
53.	<i>Anthonomus piri</i> Kollar, 1837.	2	1	3	1
54.	<i>Curculio glandium</i> Marsham, 1802.	1	4	2	1
55.	<i>Curculio nucum</i> Linnaeus, 1758.	1	4	2	1
56.	<i>Curculio venosus</i> (Gravenhorst, 1807).	1	4	2	1
57.	<i>Pissodes piceae</i> (Illiger, 1807).	4	3	2	1
58.	<i>Pissodes pini</i> (Linnaeus, 1758).	5	4	3	1
59.	<i>Magdalis frontalis</i> (Gyllenhal, 1827).	4	2	1	1
60.	<i>Magdalis memnonia</i> (Gyllenhal, 1827).	4	2	2	1
61.	<i>Magdalis phlegmatica</i> (Herbst, 1797).	4	2	2	1
62.	<i>Hylobius abietis</i> (Linnaeus, 1758).	5	5	4	1
63.	<i>Hypera adspersa</i> (Fabricius, 1792).	2	1	1	1
64.	<i>Hypera zoilus</i> (Scopoli, 1763).	2	1	1	1
65.	<i>Hypera murina</i> (Fabricius, 1767).	2	1	1	1
66.	<i>Limobius borealis</i> (Paykull, 1792).	1	1	2	1
67.	<i>Sitophilus granarius</i> (Linnaeus, 1758).	Tylko w magazynach zboża Only in corn stores			
68.	<i>Cryptorhynchus lapathi</i> (Linnaeus, 1758).	1	2	3	1
69.	<i>Baris artemisiae</i> (Herbst, 1795).	1	2	1	1
70.	<i>Baris laticollis</i> (Marsham, 1802).	1	1	2	1
71.	<i>Limnobaris pilistriata</i> (Steph.).	1	1	2	1
72.	<i>Gymnetron linariae</i> (Panzer, 1796).	1	2	1	1
73.	<i>Miarus graminis</i> (Gyllenhal, 1813).	1	1	2	1
74.	<i>Cionus scrophulariae</i> (Linnaeus, 1758).	2	5	4	3
75.	<i>Cionus tuberculosus</i> (Scopoli, 1763).	1	2	2	2
76.	<i>Miccotrogus picirostris</i> (Fabricius, 1767)	1	1	2	1

Literatura

Wanat M., 2005. A new checklist of the weevils of Poland (Coleoptera: Curculionoidea). Genus, 16 (1): 69-117.

**Udana introdukcja *Speonomus hydrophilus* (JEANNEL, 1908)
(Coleoptera, Bathysciidae) w jaskiniach Gór Towarnych.
Successful introduction *Speonomus hydrophilus* (JEANNEL, 1908)
(Coleoptera, Bathysciidae) in caves of Towarne Mountains.**

Klasiński Jarosław, ul. Rückemanna 19 m. 32, PL, 42-207 Częstochowa.

ABSTRACT: Author confirmed occurrence *Speonomus hydrophilus* (JEANNEL, 1908), introduced in caves of Towarne Mountains

KEY WORDS: Coleoptera, Cholevidae, *Speonomus hydrophilus*, caves, Towarne Mountains, Krakowsko - Wieluńska Upland, Poland.

Dr Andrzej Skalski w 1982 roku przywiózł z Pirenejów 50 par chrząszczy jaskiniowych *Speonomus hydrophilus* (JEANNEL, 1908) i wypuścił je w systemie jaskiń Gór Towarnych, Kusięta [CB 71], na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej (Skalski, 1990).

Celem eksperymentu było wykazanie, czy gatunek ten zaaklimatyzuje się w warunkach polskich. Chrząszcze te prowadzą wyłącznie podziemny tryb życia, preferują wilgotne miejsca w jaskiniach wapiennych (Burakowski i in. 2000).

Rodzaj *Speonomus* był zaliczany w obrębie nadrodziny Staphylinoidea, do rodziny Leodidae i podrodziny Cholevinae (Jeannel, 1924), lub do rodziny Cholevidae i podrodziny Leptodirinae (Fresneda i inni, 1999).

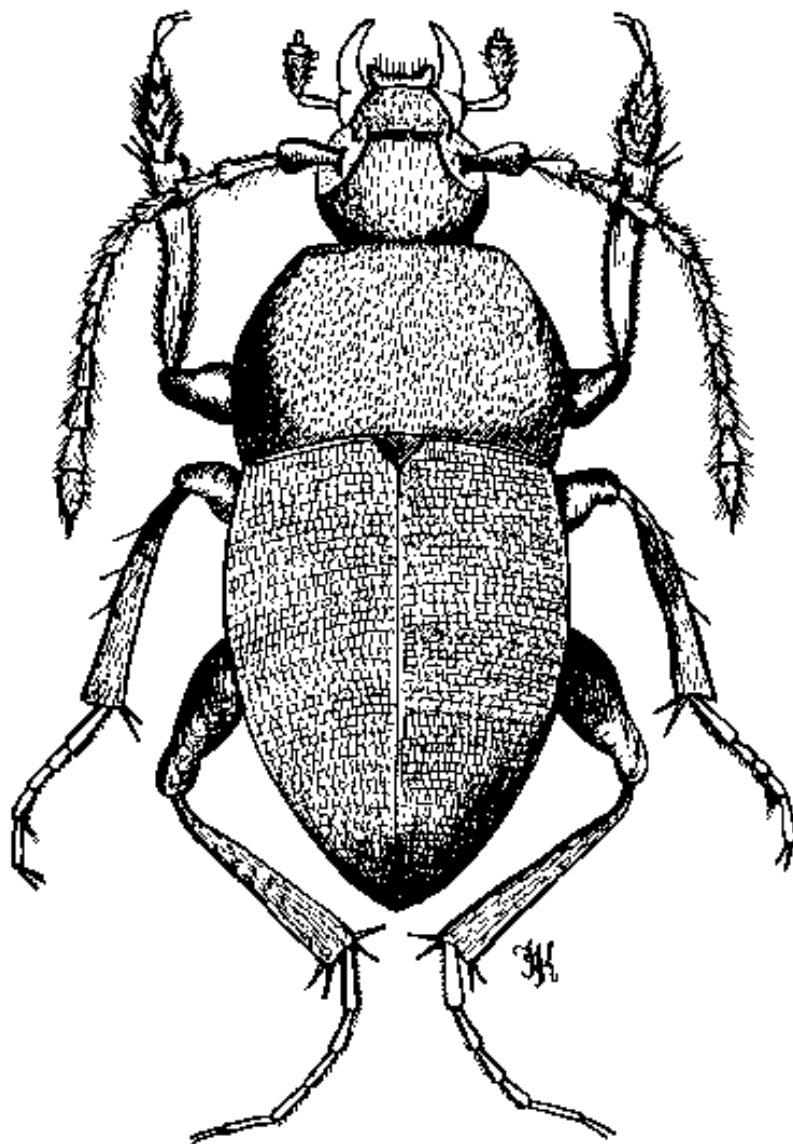
Zagadnieniami genetycznymi zajmowała się Crouau-Roy (1986).

Autor stwierdził występowanie licznych przedstawicieli tego gatunku w jaskiniach Dzwonnicy i Towarnej. Dorosłe osobniki znajdowały się w błocie wapiennym na dnie jaskiń, w okresie od 1 czerwca do 20 lipca.

Wydaje się oczywiste, że populacja ta istnieje już 24 lata i jeżeli warunki abiotyczne nie zmienią się, będzie trwałym elementem entomofauny w Polsce.

LITERATURA

- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J., 2000. Chrząszcze Coleoptera. Uzupełnienia tomów 2-21. Kat. Fauny Polski, 23 (22): 1-252.
- Crouau-Roy B., 1986. Structure genetique des populations et des especes chez des Coleopteres troglobies (*Speonomus*): contribution a letude des mecanismes de la speciation. Montpellier. <http://www.blackwell-synergy.com/doi/abs/10.1111/j.1600-0587.1992.tb00002.x>.
- Fresneda J., Hernando C., Lagar A., 1999. Revision de los *Speonomus* JEANNEL, 1908 de los grupos bolivari y brieti (Col.: Cholevidae, Leptodiridae). *Zapateri*, 8 (1998): 121-156.
- Jeannel R., 1924. Monographie des Bathysciinae, *Biospeologica* L. Arch. Zool. exp. Et gen., 63 (1): 411-472.
- Skalski A. W., 1990. Experimental acclimatization of *Speonomus hydrophilus* JEANNEL (Col.: Catopidae, Bathysciinae) in Poland. Abstracts. Colloque International de la Societe de Biospeologie. Reims 9: 10 - 16.

Speonomus hydrophilus, (JEANNEL, 1907).

**Sówkowate (Lepidoptera, Noctuidae) Częstochowy i okolic. Część II.
The Noctuid Moths (Lepidoptera, Noctuidae) of Częstochowa and in
the neighbourhoods. Part II.**

Klasiński Adam, ul. Rückemanna 2 m. 15, PL, 42-207 Częstochowa.

ABSTRACT: The publication is continuation of the authors investigations over the butterflies species from family the Noctuidae in neighbourhoods of Częstochowa.

KEY WORDS: Lepidoptera, Noctuidae, faunistic, Krakowsko-Wieluńska Upland, Poland.

Autor prowadził badania nad motylami z rodziny sówkowatych w latach 1997 do 2006 (Klasiński, 2006).

W wyniku połowów wiosennych i letnich, wykazano 8 nowych gatunków.

Należą one do podrodzin: Bryophilinae, Cucullinae, Hadeninae, Ipimorphinae.

Wszystkie złowione egzemplarze pochodzą z jednego stanowiska – Kucelin Łąki [CB73]. Stanowisko to leży na skraju dużego obszaru przemysłowego i ogrodów podmiejskich. Zastosowano pułapkę świetlną, ze świetlówką UV 40 W. Pułapka żywołowna przeglądana była codziennie.

W celu prawidłowego oznaczenia złowionych okazów, wykonano preparaty mikroskopowe aparatów kopulacyjnych.

WYNIKI

Ogólna ilość złowionych gatunków stanowi 38% wszystkich motyli z tej rodziny, odnalezionych w Polsce.

Zważywszy, że terenem badań był głównie obszar miejski i wiejski mocno zurbanizowany, liczba gatunków jest dość znaczna w porównaniu z niedalekim Złotym Potokiem (około 30 kilometrów), gdzie w bardzo bogatym środowisku stwierdzono 39% fauny sówek (Nowacki, 1992).

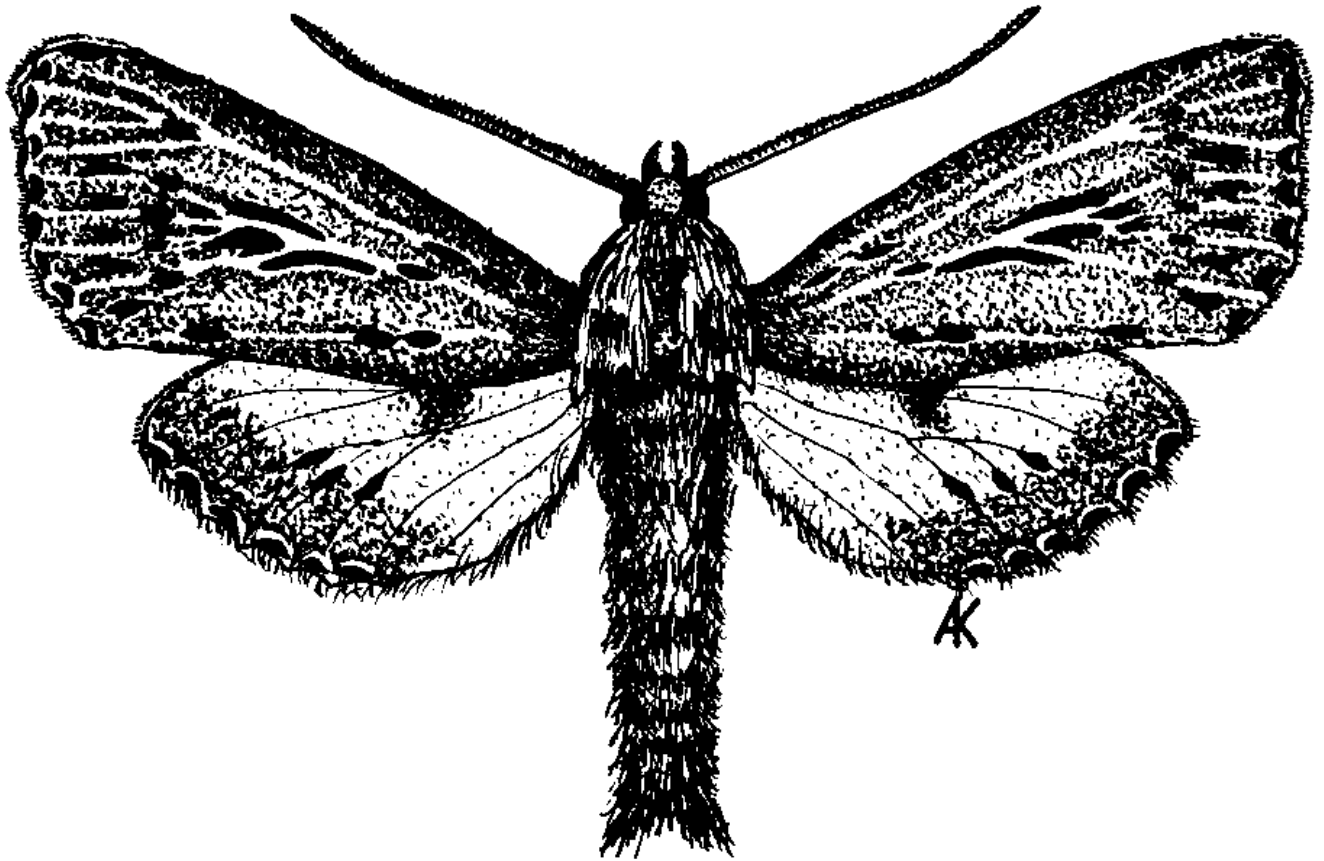
Do gatunków rzadkich na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej, należy *Nonargia typhae* (THNBG.), rys. 1, 3, *Hadena confusa* (HUFN.), rys. 2-4.

Rozmieszczenie przedstawicieli rodziny Noctuidae w Europie omawiają prace: Fibiger i Hacker (1991), Nowacki (1998).

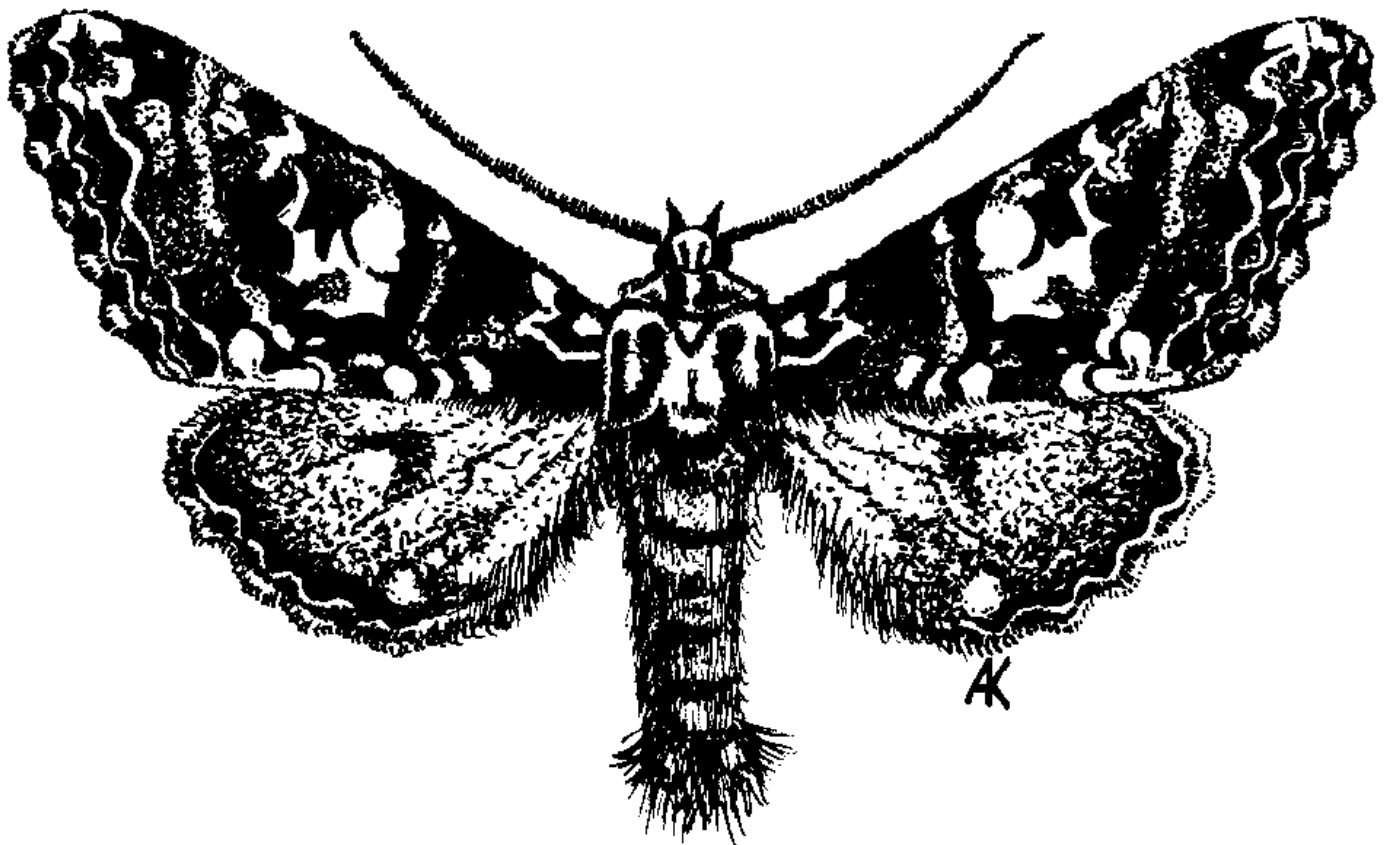
Dane z terenu kraju zawierają publikacje Kostrowickiego (1956), Studzińskiego (1979), Nowackiego (1990), Klasińskiego (2006), (dane dostępne autorowi).

Tab. I Wykaz systematyczny Noctuidae
Systematic list of Noctuidae

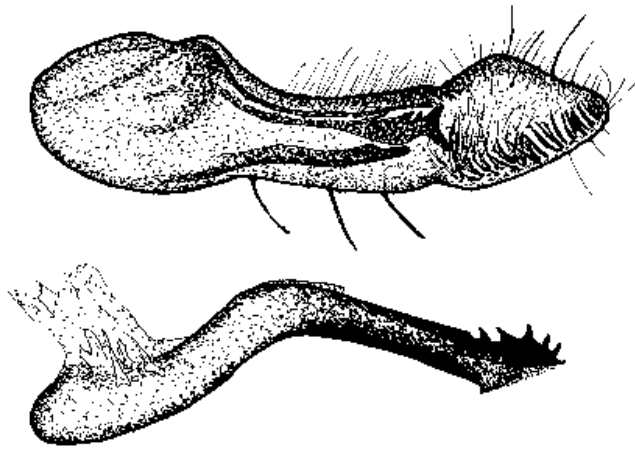
Gatunek Species	Liczba odłowionych okazów Number of specimens collected	Okres pojawu (miesiąc, dekada) Period of appearance (months and decades)
<i>Cryphia domestica</i> (HUFN.)	1	VIII (1)
<i>Cucullia artemisiae</i> (HUFN.)	1	VII (2)
<i>Ipimorpha subtusa</i> (DEN. SCHIFF)	1	VII (2)
<i>Conistra rubiginosa</i> (SCOP.)	4	III (3) – IV (3)
<i>Lithophane furcifera</i> (HUFN.)	1	IV (2)
<i>Nonargia typhae</i> (THNBG.)	1	IX (3)
<i>Hadena confusa</i> (HUFN.)	1	VI (3)
<i>Mythimna turca</i> (L.)	3	VII (2)
Razem (total)	8	13

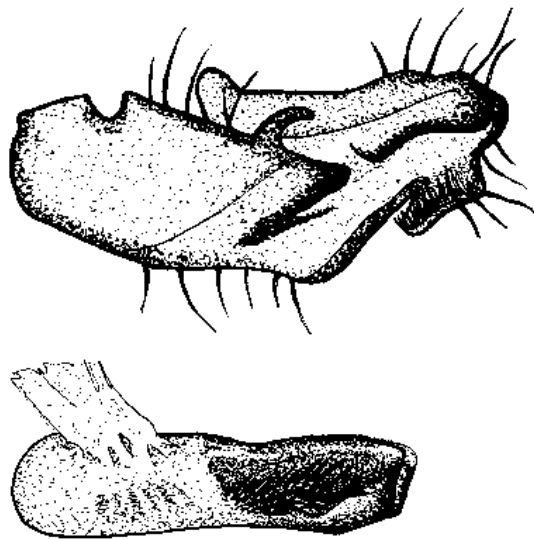
Rys. 1 *Nonargia typhae* (THNBG.)

Rys. 2 *Hadenia confusa* (HUFN.)

Rys. 3 *Nonargia typhae* (THNBG.), aparat kopulacyjny samca (aedeagus of male)

Rys. 4 *Hadenia confusa* (HUFN.), aparat kopulacyjny samca (aedeagus of male)

LITERATURA

- Fibiger M., Hacker H., 1991. Systematic list of the Noctuidae of Europe. *Esperiana*, 2: 1 – 109.
- Klasiński A., 2006. Sówkowate (Lepidoptera, Noctuidae) Częstochowy i okolic. *Biul. częstochowskiego koła ent.* Nr. 4: 15 – 20.
- Kostrowicki A. S., 1956. Klucze do oznaczania owadów Polski. Część 27 (53a), (Lepidoptera: Noctuidae, Cuculliinea). PWN, Warszawa: 144 ss.
- Nowacki J., 1990. Stan znajomości rozszedlenia sówkowatych (Lepidoptera, Noctuidae) w Polsce. *Wiad. Ent.*, 9 (3 – 4): 53 – 59.
- Nowacki J., 1992. Sówkowate (Lepidoptera, Noctuidae) rezerwatu Parkowe w Potoku Żółtym koło Częstochowy. *Wiad. Ent.* 11 (1): 27 – 35.
- Nowacki J., 1998. The Noctuids (Lepidoptera, Noctuidae) of Central Europe, Bratislava: 52 ss., tabl. 24.
- Studziński A., 1979. Piętnówki w Polsce (Lepidoptera: Noctuidae, Hadeninae). PWN, Warszawa – Poznań: 72 ss.

Krótkie doniesienia - Short communications

Gatunki z rodzaju *Meloe* LINNAEUS, 1758, (Coleoptera, Meloidae) okolic CZĘSTOCHOWY.

Species from genus *Meloe* LINNAEUS, 1758, (Coleoptera, Meloidae) the neighbourhoods of Czestochowa.

Dziesięć Paweł, Czestochowa.

W okresie 15 – lat badań odłowiono 55 exx. majkowatych z rodzaju *Meloe* L., wykazując 5 gatunków.

Prowadząc badania, penetrowano podmokłe łąki, zbocza terenów pagórkowatych, łąki na stokach wzniesień, szczyty skałek jurajskich, polany śródleśne w okolicach wzniesień.

Odłowy prowadzono głównie w miesiącach wiosennych, w latach 1991 – 2006.

Okazy dowodowe znajdują się w zbiorze autora.

Dziękuję koledze J. Klasińskiemu za oznaczenie podanych niżej gatunków.

Użyte skróty: GO – Góra Ossońska [CB72], M – Mirów [CB73], Ook – Olsztyn i okolice [CB82], SG – Sokole Góry [CB72].

Wykaz gatunków:

Meloe rugosus MARSH. - (fot. 1 (m), fot. 2 (f)), M

Meloe cicatricosus LEACH, - (fot. 3), M, Ook

Meloe proscarabaeus L. – (fot. 4), GO, M, Ook, SG

Meloe violaceus MARSH. – (fot. 5), GO, M, Ook, SG

Meloe variegatus DONOV. – (fot. 6), Ook

Fot. 1
Meloe rugosus MARSH.

Fot. 2
Meloe rugosus MARSH.

Fot. 3
Meloe cicatricosus LEACH

Fot. 4
Meloe proscarabaeus L.

Fot. 5
Meloe violaceus MARSH.

Fot. 6
Meloe variegatus DONOV.

Nowe dane o występowaniu *Cassida murraea* LINNAEUS, 1767, (Coleoptera, Chrysomelidae), oraz *Lixus myargi* OLIVIER, 1807, (Coleoptera, Curculionidae) w okolicach Częstochowy.

New data about occurrence *Cassida murraea* LINNAEUS, 1767, (Coleoptera, Chrysomelidae), *Lixus myargi* OLIVIER, 1807, (Coleoptera, Curculionidae) in neighbourhoods of Częstochowa.

Minkina Łukasz, Nierada.

- *Cassida murraea* Linnaeus, 1767.

Nierada ad Częstochowa [CB62], 2.06-18.06.2006, 7 exx., leg. Łukasz Minkina.

Gatunek zasiedlający obszar prawie całej Palearktyki, żyjący na różnych gatunkach omanów (*Inula* sp.), w Polsce spotykany w całym kraju, lecz rzadko i w pojedynczych okazach. Odnaleziono dwa miejsca jego występowania, na jednym z nich odnaleziono jeden okaz, natomiast na drugim chrząszcz ten występuje masowo (jednorazowo naliczono ponad 100 okazów).

W okolicach Częstochowy wcześniej nie łowiony.

- *Lixus myagri* Olivier, 1807.

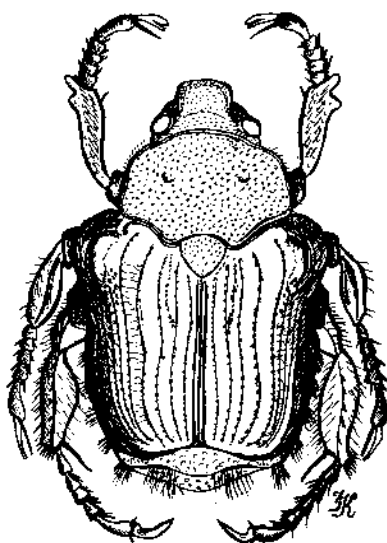
Nierada ad Częstochowa [CB62], 10.06.2004, 1 ex., leg. Łukasz Minkina

Gatunek, którego larwa żeruje w łodygach roślin: *Rorippa amphibia* (L.) Bess., *Nasturtium officinale* R.Br. i *Barbarea vulgaris* R. Br. Imago znaleziony na oście (*Cirisium* sp.).

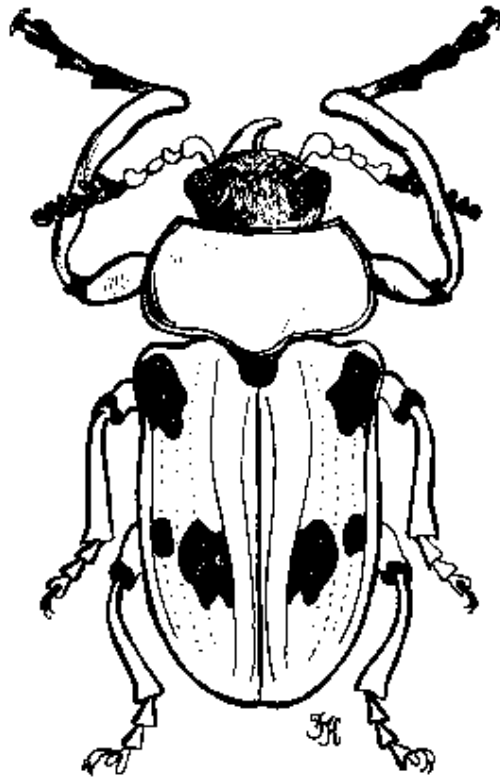
W Polsce stwierdzony dotąd ze Śląska i okolic Warszawy.

W okolicach Częstochowy wcześniej nie łowiony.

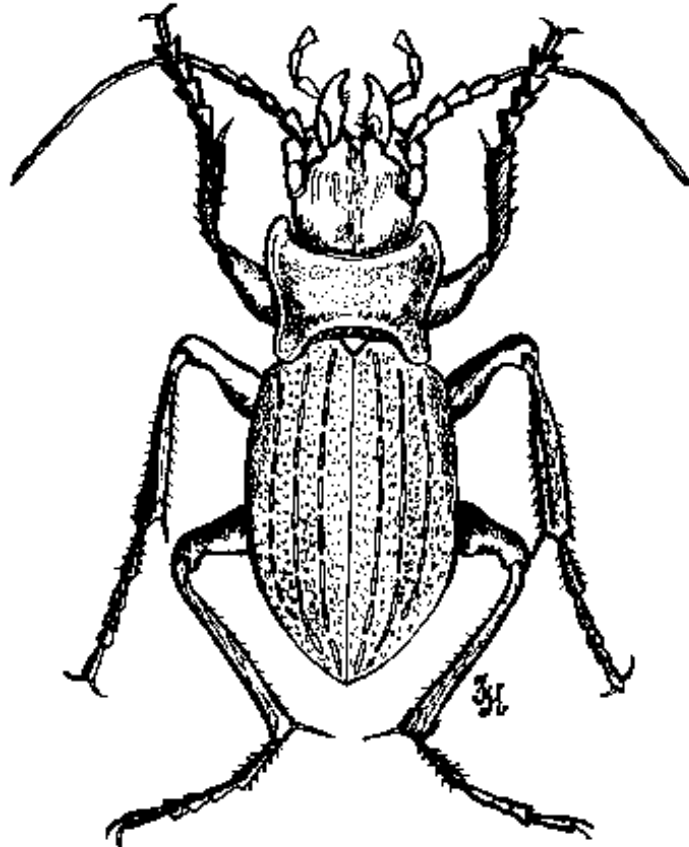
OWADY NA PAPIER PRZELANE

***Popillia japonica*, NEUMAN., 1841, Rutelinae, Scarabeidae, Azja Wsch., Amer. Płn.**

***Tituboea macropus*, ILLINGER, 1800, Clythrinae, Chrysomelidae, Europa połud.**

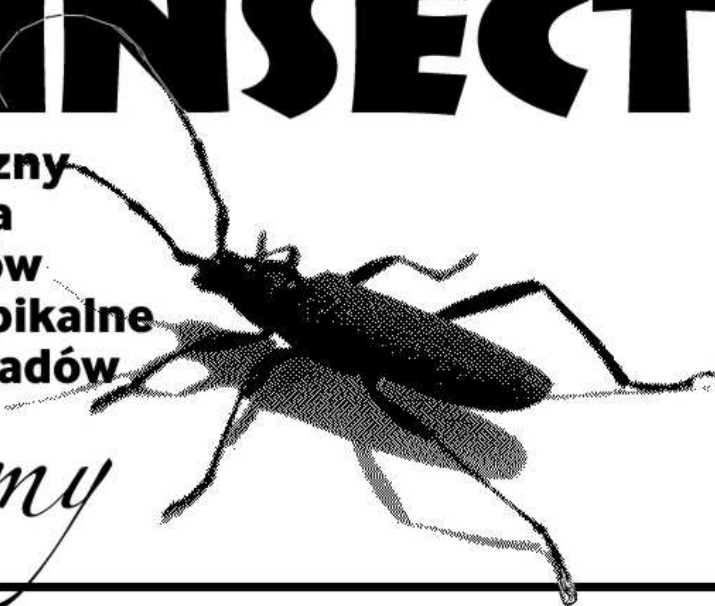

***Carabus (Iniopachus) auriculatus*, PUTZEYS, 1872, Hiszpania.**

ART INSECT

sprzęt entomologiczny
literatura fachowa
zestawy szkodników
owady europejskie i tropikalne
fotograficzny atlas owadów

Zapraszamy

www.artinsect.all.pl

tel. 602 797 042

Częstochowskie Koło Entomologiczne
MUZEUM CZĘSTOCHOWSKIE
Aleja N.M.P. 45A
42-200 Częstochowa
tel. 0-34 324 44 24, tel. / fax 324 32 75

<http://www.czkent.entomo.pl>

kontakt:
Przewodniczący Koła
Paweł Dzionek
tel. 600 023 891

redakcja:
T. Kościelny, J. Klasiński, T. Geisler
współpraca:
P. Włodarkiewicz

Wskazówki dla autorów:

Pliki w formacie Microsoft Word 97/2000. Marginesy: górny 1.5 cm i dolny - 2 cm, lewy i prawy - 1 cm. Nagłówek - 1 cm, stopka - 1 cm. Czcionka tytułu: Albertus Extra Bold CE, wielkość 16 pt., czcionka tekstu głównego: Times New Roman CE, wielkość 14 pt. (bold). Pojedyncze odstępy między liniami. Rysunki max. 12x12 cm (jpg). Podpisy pod rysunkami wyśrodkowane, 12 pt. Wykazy gatunków i listy koniecznie sporządzane w tabelach. Literatura podana alfabetycznie i chronologicznie.